

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 027877 21 Uvp
Banjaluka, 27.4.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od 23.9.2020. godine, tužene Uprave..., u predmetu izlaganja na javni uvid podataka i utvrđivanja prava na nepokretnostima, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027877 20 U od 19.2.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 27.4.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027877 20 U od 19.2.2021. godine preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja tužene, Područne jedinice Š., Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima broj ... od 23.7.2020. godine, kojim je utvrđen sadržaj nepokretnosti u Privremenom listu nepokretnosti (PLN) broj 86 katastarske opštine V., koji se sastoje od zemljišta označenog brojem parcela 346, 358, 385, 642, 715, 1081, 1156, 1157, 1550, 1568 i 1569, s tim da se na parceli broj 642 nalaze tri objekta, stambeni površine 87 m², štala površine 49 m² i poslovni objekat u privredi površine 29 m² (tačka 1). Na navedenim nepokretnostima utvrđeno je pravo svojine u korist S. (R.) B., V. bb, Š. (tačka 2). Konstatovano je da na tim nepokretnostima nema ograničenja u vezi sa raspolaganjem nepokretnostima, ali se na k.č. broj 642 i pomenutim objektima, određuje zabilježba nepostojanja rješenja o dozvoli za građenje (tačka 3.). Tačkom 4. na k.č. broj 1568 određuje se zabilježba o pokretanju parničnog ili vanparničnog postupka kod nadležnog suda, uz napomenu da ukoliko stranka sa manje vjerovatnim pravom odnosno tužilac u određenom roku od 30 dana, ne pokrene navedeni postupak i u daljem roku od 8 dana ne dostavi Komisiji dokaz o pokretanju istog, navedena zabilježba se po službenoj dužnosti briše u „V“ listu PLN broj 86 k.o. V. Dalje je konstatovano da će se u katastar nepokretnosti katastarske opštine V. izvršiti upis podatka o nepokretnostima i nosiocu prava na nepokretnostima kako je to navedeno u tačkama od 1. do 4. ovog rješenja (tačka 5.), te da je PLN broj 86 k.o. V., sastavni dio ovog rješenja (tačka 6).

U obrazloženju presude sud navodi da je tužena zakonito postupila kada je odbila žalbu tužioca izjavljenu protiv prvostepenog rješenja od 17.4.2019. godine, a za što je dala valjane i pravilne razloge. Sud je iznio tok upravnog postupka za koji smatra da je proveden u skladu sa zakonom, te da je bez osnova tvrdnja da se iz obrazloženja prvostepenog rješenja ne može identifikovati pravni osnov na temelju kojeg je priznato pravo svojine fizičkom licu, jer je jasno navedeno da je pravni prednik tog lica bio upisan sa pravom korištenja na spornim nepokretnostima, a u prilog čemu su i isprave koje su poslužile kao osnov sticanja precizno naznačene. Posebno su bez osnova navodi tužbe koji se odnose na presude Okružnog

privrednog suda u Banjaluci i Višeg privrednog suda u B., jer iste nisu u vezi sa konkretnim činjeničnim osnovom.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac pobija njenu zakonitost zbog povrede pravila postupka i povrede materijalnog propisa. U zahtjevu ističe da je pobijano rješenje tužene nezakonito, jer je zasnovano na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, kao i na povredama pravila postupka, a što je sve za rezultat imalo i povredu važećih materijalnih propisa. Tužena nije pravilno cijnila žalbene navode, pa se i dalje ističe da zainteresovano lice određene parcele iz PLN broj 86. k.o. V. koristi bez valjanog pravnog osnova, slijedom čega mu na istim ne pripada nikakvo pravo. Zakon ne poznaje aerofotogrametrijsko snimanje kao pravni osnov sticanja prava svojine uz obrazloženje da je prestao da važi popisni katastar, a da zemljišne knjige nemaju geodetske podloge i zbirke isprava, odakle proizilazi da je Komisija povrijedila odredbe Zakona o premjeru i katastru RS i odredbe podzakonskih akata. Propušteno je da se na detaljan način izvrši uvid u službenoj evidenciji Uprave..., PJ Š., iako je navedenim propisima dužan da pribavi podatke o licima za koje se pretpostavlja da su nosioci prava na nepokretnostima u katastarskoj opštini za koju se izlažu podaci i da te podatke kroz obrazloženje pobijanog rješenja iskaže zainteresovanim stranama, s obzirom na to da nisu navedene isprave koje su poslužile kao osnov sticanja predmetnih nepokretnosti od strane zainteresovanog lica. Da bi upis prava svojine izvršen u postupku izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima bio pravno valjan, osim formalno pravnih uslova, trebaju biti ispunjeni i materijalno pravni uslovi, koji opravdavaju takav upis, pa je u toku postupka na jasan način trebalo utvrditi postojanje valjanog pravnog osnova za sticanje prava svojine u smislu odredaba člana 23. Zakona o stvarnim pravima, a u vezi sa odredbama člana 93. Zakona o premjeru i katastru RS. I dalje se smatra da je Komisija propustila da angažovanjem vještaka geodetske struke sačini sveobuhvatan nalaz, radi davanja odgovora na pitanja da li je na terenu vršeno razgraničavanje, odnosno obilježavanje zemljišta i na koji način u svojini fizičkih lica i u svojini Republike Srpske, kao i odgovora da li je moguće uraditi dopunski premjer, kao i odgovora o tome ako odvajanje nije moguće izvršiti dopunskim premjerom, zašto to nije moguće učiniti. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine.

U odgovoru na zahtjev tužena ostaje kod rješenja koje je bilo predmet ocjene sudske odluke, sa prijedlogom da se zahtjev odbije.

Zainteresovano lice S.B., nije dao odgovor na zahtjev, iako je o tom pravu uredno poučen.

Razmotrivši zahtjev, odgovor tužene kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) , odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Prema podacima spisa predmeta proizilazi da je Komisija izvršila izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i rješenjem od 13.7.2020. godine utvrdila sadržaj nepokretnosti u PLN broj 86 k.o. V., te pravo svojine na zemljištu i objektima iz tog PLN u korist zainteresovanog lica sa 1/1 dijela. Žalbu tužioca izjavljenu protiv ovog rješenja odbio je tuženi rješenjem od 23.9.2020. godine. Obrazloženo je da je tokom prvostepenog postupka potpuno utvrđeno činjenično stanje i na isto pravilno primijenjeno materijalno pravo, odredbe Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18). Tokom postupka je utvrđeno da se zainteresovano lice upisalo kao korisnik u list nepokretnosti broj 86 k.o. V. na osnovu aerofotogrametrijskog snimanja, a javnim

izlaganjem podataka i katastarskog klasiranja zemljišta 6.9.2010. godine na nepokretnostima upisanim u popisni list broj 48 k.o. V., da je uvidom u operat popisnog katastra k.o. V., koji nije na snazi, utvrđeno da je njegov otac R.B. bio upisan u posjedovnom listu broj 565, sa dijelom posjeda 1/1 od 1956. godine. Utvrđeno je i da parcela broj 1568, a u odnosu na koju je upisana zabilježba „sporno“, graniči jednim dijelom sa k.č. broj 510, „šuma“ 3. klase, na kojoj je kao korisnik upisana Republika Srpska, ali kako Šumsko gazdinstvo „G.“ Š., a na čiju inicijativu je upisana zabilježba, nije priložilo konkretne dokaze da je ta parcela u svojini Republike Srpske, to je i u odnosu na tu parcelu upisano pravo svojine u korist zainteresovanog lica. Dalje je obrazloženo, a kod činjenice da nije bilo moguće identifikovati nepokretnost po starom i novom premjeru, jer je zemljišna knjiga uništena u drugom svjetskom ratu, da su korišteni važeći podaci iz katastra nepokretnosti, a prema kojima je zainteresovano lice upisano kao nosilac prava na spornoj površini od 18138 m² i koje stanje odgovara stvarnom stanju, jer se ta parcela, prema njegovoj izjavi, nalazi u faktičkom posjedu njegove porodice unazad 200 godina, a na terenu je prirodno omeđena kanjonima, iz kojeg razloga nije moglo doći do uzurpacije državne svojine prilikom obilježavanja nepokretnosti.

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta, uz razloge koje je tužilac doveo u sumnju.

Pravilno tužilac ukazuje da je sporan osnov upisa prava svojine u korist zainteresovanog lica, posebno na parceli broj 1568, šuma u površini od 18138 m². Prije nego se utvrdi pravo svojine na zemljištu tog karaktera i u toj površini, neophodno je bilo pribaviti sve podatke vezane za isto. Ovo stoga što je i u ranijem postupku izlaganja ta parcela izložena kao sporna, pa je ostala obaveza da Komisija raspravi sve činjenice vazane za to zemljište, kao i prigovore na koje ukazuje tužilac. Nije se moglo to sporno pitanje riješiti samo na osnovu podataka katastarskog operata koji su se ukazali spornim i neraspravljenim i prilikom ranijeg izlaganja, pa se nije ni moglo utvrditi, bez raspravljanja i ostalih činjenica, da to stanje odgovara stvarnom stanju u smislu odredbe člana 84. stav 1. tačka v) Zakona o premjeru i katastru. S obzirom na to da se radi o velikoj površini zemljišta, koje je u naravi šuma, potrebno je bilo, između ostalog, provjeriti da li se to nalazi u kompleksu ili je izdvojeno iz šumskog kompleksa, bez obzira što je sa tri strane omeđeno kanjonom, te da li se u arhivi nadležnog organa nalaze podaci o raspravljenom postupku uzurpacije, posebno u periodu od 1980. godine pa nadalje, kada su ti postupci u katastarskim opštinama vođeni i po službenoj dužnosti.

Proizlazi da je prvostepeno rješenje doneseno na osnovu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja koje za posljedicu ima pogrešnu primjenu materijalnog prava, pa kako tu povredu tuženi nije uočio prilikom donošenja osporenog akta, to su se stekli uslovi iz odredbe člana 10. tačka 2. i 4. ZUS za njegovo poništenje.

Slijedom navedenog, pobijanom presudom su ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava na način određen u izreci ove presude na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. toga Zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić